

Kommunstyrelsen

Tryggande av pensioner

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret ges i uppdrag att om möjligt avsluta pensionsförsäkring samt att arbeta fram en placeringspolicy för medelsförvaltning för tryggande av pensioner i egen regi.

Sammanfattning

Kommunen har sedan lång tid tillbaka försäkrat bort de förmånsbestämda pensionerna. Lösningen har tjänat kommunen väl då kapitalet har avkastat bra och med råge överstiger det åtagande kommunen har för de förmånsbestämda pensionerna. KAP-KL-avtalet där de förmånsbestämda pensionerna regleras är under utfasning sedan 2023. Kommunledningskontoret har med anledning av utfasningen sett över tryggandalternativen. Kommunledningskontorets bedömning är att förvaltning i egen regi på lång sikt är ett mer ekonomiskt fördelaktigt alternativ till tryggande av de förmånsbestämda pensionerna.

Ärendebeskrivning

Kommunens pensionskostnader och pensionsskuld består av flera olika avtal och komponenter. Förutom mindre avtal som omfattar exempelvis politiker och brandmän så finns en ansvarsförbindelse som intjänats före 1998 som resultatredovisas i samband med utbetalning och en avgiftsbestämd pension som betalas in i samband med intjänandet och som sedan är upp till den anställde att förvalta. Dessutom finns förmånsbestämda pensioner som bestäms baserat på antal tjänsteår och inkomst. När det gäller de förmånsbestämda pensionerna har Eskilstuna sedan lång tid placerat pengar i pensionsförsäkring hos KPA och Skandia för att ha medel att täcka kommande pensionsutbetalningar. Försäkringslösningen har tjänat kommunen väl då kapitalet har avkastat bra och idag med råge täcker det åtagande kommunen har för förmånsbestämda pensioner.

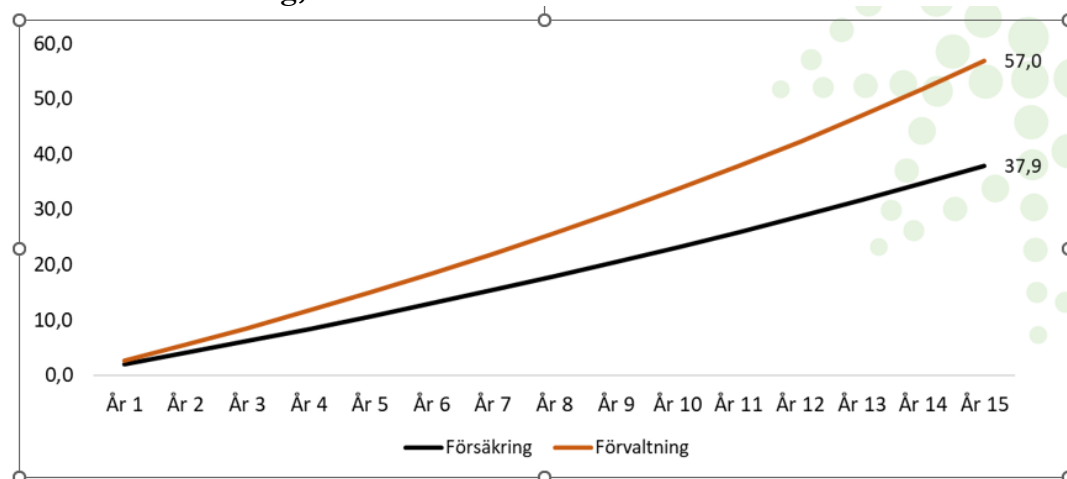
KAP-KL-avtalet där de förmånsbestämda pensionerna regleras är under utfasning sedan 2023. Utfasningen kommer att ta lång tid men inga nya personer kommer in i det avtalet. Kommunledningskontoret har med anledning av utfasningen sett över tryggandalternativen.

Ett alternativ till att försäkra bort åtagandet som också innebär ett sparande till kommande pensionsutbetalningar är att ha en medelsförvaltning i egen regi. En fördel

med egen förvaltning är att det inte belastas med avkastningsskatt, vissa löneskatteeffekter och premieavgift och därmed skapar en högre förväntad avkastning på lång sikt. Det ger också möjlighet ha en mer flexibel riskprofil, eftersom kommunen inte lyder under samma regleringar som ett försäkringsbolag, vilket ytterligare skulle kunna öka den förväntade avkastningen. Vidare uppstår inte den inlåsnings effekt som finns i en försäkring, vilket gör att pensionsmedlen skulle kunna vara en likviditetsreserv i händelse av stor oro på finansmarknaderna.

En insättning på 60 miljoner kronor kommer, givet en bruttoavkastning på 5 procent både i egen förvaltning och i försäkring, att på 15 års sikt generera 19 miljoner kronor mer i egen förvaltning än i försäkring till följd av minskad avkastningsskatt och löneskatteeffekter.

Förväntad avkastning, effekt över tid

En nackdel med förvaltning i egen regi jämfört med att försäkra är att värdeförändringar på det försäkrade kapitalet samt effekter av förändringar av RIPS-räntan, som används för att diskontera pensionsskulden, kommer att slå mot resultatet. Orealiserade värdeförändringar av kapitalet räknas dock inte in i balanskravsresultatet. Ytterligare en nackdel vid egen förvaltning är att kommunen går miste om försäkringsmomentet i pensionsförsäkringen. Försäkringsmomentet har dock bedömts som svagt framför allt för att det finns en upparbetad inlåst buffert på 25 procent, vilket innebär att marknaden behöver falla väldigt kraftigt och inte återhämta sig över tid för att försäkringsmomentet ska falla ut.

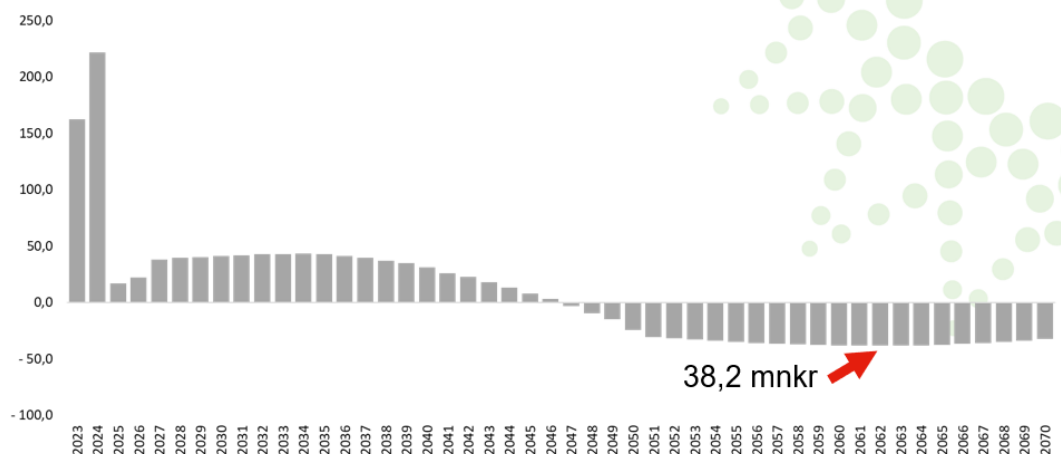
I och med att kommunen har en nettolåneskuld behöver avkastningen på det insatta kapitalet, såväl i försäkringsalternativet som i egen förvaltning, vara högre än alternativkostnaden, det vill säga låneräntan, för att det ska vara ekonomiskt fördelaktigt att spara till kommande pensionsutbetalningar. Historiskt har så också varit fallet.

Det är en lång duration på pensionsskulden och det är därför viktigt att komma ihåg att kommunen förvaltar medel på lång sikt. Kommunen behöver vara införstådd med att det kommer att slå både positivt och negativt mot resultaträkningen enskilda år men på lång sikt är den förväntade avkastningen högre än lånekostnaden.

Ett alternativ är också att inte sätta av pengar för framtida pensionsutbetalningar och i stället hantera likviditeten när det är dags för utbetalningar runt år 2050. En fördel med det är att kommunen inte behöver öka sin nettolåneskuld nu i samma takt som vi annars skulle behövt göra.

Nackdelen är att kommunen går miste om den förväntade avkastningen på avsatta medel. Utbetalningarna förväntas bli ungefär 50 miljoner per år utöver det som belastar resultatet.

Kassaflöde (utbetalningar) utöver årets resultat

Oavsett vilket alternativ kommunen väljer påverkas inte åtagandet gentemot de anställda.

Mot bakgrund av ovanstående menar kommunledningskontoret att oavsett om kommunen väljer att fortsätta spara till pensionsutbetalningar eller väljer att inte avsätta medel så bör pensionsförsäkringen avslutas. Anledningen är att vid fortsatt sparande så bedöms egen förvaltning vara ett bättre alternativ och om kommunen inte ska fortsätta spara behöver försäkringen också avslutas.

Kommunledningskontoret anser att kommunen bör fortsätta avsätta medel för kommande pensionsutbetalningar trots att det finns en nettolåneskuld då den förväntade avkastningen är högre än låneräntan och att det historiskt varit framgångsrikt. Kommunledningskontoret anser dock att det är mer ekonomiskt fördelaktigt att förvalta pensionsmedel i egen regi än att försäkra.

Kommunledningskontoret föreslår att kommunen, om möjligt, avslutar försäkringsmomentet mot KPA så snart som möjligt och helst innan årsskiftet då en stor premie uppstår 2024-01-01 samt under våren 2024 återkommer med placeringspolicy. De medel som finns inestående hos KPA respektive Skandia kommer att kvarstå där. Förändringen avser medel som avsätts framåt i tiden.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Tommy Malm
Kommundirektör

_____

Pia Järnkvist
Ekonomidirektör